

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0406U002394

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-06-2006

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Недільська Уляна Іванівна

2. Nedil's'ka Ulyana Ivanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-05-2006

Спеціальність за освітою: 71301016

Місце роботи здобувача: Інститут картоплярства УААН

Код за ЄДРПОУ: 00496828

Місцезнаходження: 07853, Київська область, Бородянський район, смт. Немішаєве, вул. Чкалова, 22

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.360.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, 25 перший корпус, м. Київ, Київська обл., 03141, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут картоплярства УААН

Код за ЄДРПОУ: 00496828

Місцезнаходження: 07853, Київська область, Бородянський район, смт. Немішаєве, вул. Чкалова, 22

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.03

Тема дисертації:

1. Интрогресия факторов стійкості проти сухої фузаріозної гнилі диких, культурних видів у вихідний матеріал картоплі
2. Introgression of factors of resistance against dry rot of wild, cultured species to initial material of potato

Реферат:

1. Викладено результати експериментів зі створення вихідного селекційного матеріалу, який характеризується високим проявом стійкості проти сухої фузаріозної гнилі та інших господарських ознак. Відпрацьовані елементи методики оцінки резистентності зразків картоплі проти хвороби з використанням штучного зараження бульб. Оптимальним строком проведення його є початок березня. Істот-но кращими для накопичення інокулюму є сорти Поляна, Повінь, Слов'янка. Визначені дикі види з високим фенотиповим проявом стійкості проти сухої фузаріозної гнилі, а саме: *S.cathartum*, *S.chacoense*, *S.verrucosum*, *S.simplicifolium* і особливо – *S.jamesii*, *S.vernei*, *S.polytrichon*, а також культурний – *S.andigenum*. Встановлений поліморфізм видів стосовно прояву ознаки, а тому для створення джерел ознаки рекомендовані гомозиготизація цінних алелів та близькородинні схрещування. Доведена можливість інтрогресії ефективних генів контролю провідної ознаки співродичів сортів у первинні, вторинні міжвидові гібриди, а також у матеріал від одноразового схрещування отриманих форм з сортами. Серед раніше отриманих бекросів

виділені з високою резистентністю проти хвороби - до 8,7 бала, що у 1,6 разу перевищує вираження ознаки у кращого сорту-стандарту. Встановлена ефективність генетичного контролю ознаки в цього матеріалу. Численні бекроси поєднують високу стійкість проти сухої фузаріозної гнилі з аналогічним проявом інших господарських ознак. Відібрані за комплексом господарських ознак потомки від схрещування бекросів, стійких проти хвороби, характеризуються не тільки високим проявом про-відної ознаки (75,9% мають вищу стійкість, ніж кращий сорт-стандарт), але й інших господарсько-цінних: більше половини опрацьованого матеріалу (51,8%) має вищу врожайність при ранньому збиранні, ніж ранній сорт Незабудка, середня маса товарної бульби сягає 118 г, уміст крохмалю до 20%. Кількість бульб під кущем - до 22 шт. Виділені бекроси, перспективні для використання в практичній селекції.

2. The thesis presents results of experiments with the development of initial breeding material which is characterized with a high degree of resistance against dry Fusarium rot and of other agronomic characters. Elements of methods of evaluation of resistance of potato samples against, the disease with the use of artificial inoculation of tubers were worked out. Optimal time for inoculation is the beginning of March. The varieties Polyana, Povin, Slovyanka are considerably better for inoculum accumulation. Wild potato species with a high phenotypic manifestation of resistance against dry rot were determined, viz: *S. catarrhnum*, *S. chacoense*, *S. verrucosum*, *S. simplicifolium*, and especially *S. jamesii*, *S. vernei*, *S. polytrichom*, and also a cultivated variety - *S. andigenum*. Polymorphism of species concerning manifestation of the character was established and hence, for the creation of the trait sources, homozygous - gene pool of valuable alleles and congruent crossings were recommended. Possibility of introgression of effective genes of the control of the leading trait of wild and cultivated species into primary, secondary species hybrids and also into material of single crossing of the forms obtained with varieties was proved. Among backcrosses which were obtained earlier, the backcrosses were found with high resistance against the disease - up to 8,7 points which was 1,6 times higher than the index found in the best standard variety. Efficiency of the genetic control of the character in this material was established. A number of backcrosses combined high resistance against dry rot with similar high manifestation of other agronomic characters. Offsprings of crossings of the disease resistant backcrosses, selected for the complex of agronomic characters, are characterized not only by a high degree of the breeding trait (75,9 % are more resistant than the best standard variety) but also by other agronomic valuable characters - more than a half of the material analyzed (51,8 %) had higher yields with early harvesting than the early variety Nezabudka, with the average mass of marketable tubers amounting to 118 g and starch content - up to 20%. The number of tubers per potato plant amounts to 20 pieces. The selected backcrosses are promising for the use in practical breeding practice.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подгаецький А.А.
2. Podgayetskiy A.A.

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко В.А.
2. Кравченко В.А.

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Завірюха П.Д.
2. Завірюха П.Д.

Кваліфікація: к.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Роїк М.В.

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Роїк М.В.

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.